

Gutter og jenter – sitter og venter

Tilpasset opplæring – fra retorikk til handling

Utdanningsdirektoratet tok initiativ til et modellprosjekt for tilpasset opplæring i 3 fylker: Oslo- og Akershus, Rogaland og Møre og Romsdal. Finnmark og Sør- Varanger kommune kom med i prosjektet i juni 2004. Oppstart på de enkelte skoler ble derfor høsten 2005. De 4 største skolene i kommunen pluss PPT har vært deltakere i prosjektet.

Utgangspunktet for deltakelse fra Sør-Varanger kommune var / og er at vi etter hvert har fått svært mange elever som det søkes spesialundervisning for – inneværende skoleåret ca. 11-12 % av den samlede elevmassen. I tillegg utgjør gutter hovedtyngden av søknadsmassen.

Prosjektet har vært styrt av ei prosjektgruppe:
Rektor Ann-Karin Sirma Tellefsen (Sandnes skole) – leder
Rektor Kjersti Ø. Dahlberg (Bjørnevatn skole)
Leder PPT Cate M. Haga
Rektor Tove Korsnes (Kirkenes skole)
Rektor Knut Wisløf (Hesseng Flerbrukssenter)

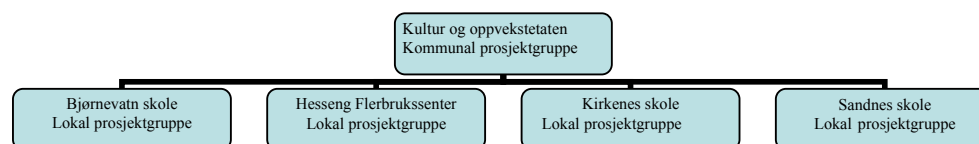
Prosjektgruppa har hatt møter c. 1 gang pr. måned. Gruppa har trukket opp hovedlinjene i det kommunale arbeidet. Hver rektor pluss PPT leder var ansvarlig for den enkelte organisasjons arbeid. Rektorene rapporterte til prosjektgruppa om arbeidet på den enkelte skole.

Prosjektets mål i Sør-Varanger:

”Prosjektet skal være skolebasert. Hovedmål er å stimulere og tilrettelegge for utprøving av ulike pedagogiske og organisatoriske tiltak som videreutvikler skolenes og PPTs evne til å gi flere av elevene en tilpasset opplæring mer i tråd med dere evner og talenter og som derigjennom kan frigjøre spesialpedagogiske ressurser.”

I tillegg har vi forholdt oss til både nasjonale mål og mål definert av Fylkesmannen.

Prosjektets organisering i Sør-Varanger:



Følgende har vært gjennomført kommunalt:

1. Vedtak av Sak 033/05: Kommunestyret vedtar Kultur for læring, fra spesialundervisning til tilpasset opplæring
2. Kommunestyret vedtar at det opprettes ei arbeidsgruppe som utarbeider ei Prosedyrehåndbok. Håndbokas formål skal være:
 - Medvirke til å sikre en saksgang som er i samsvar med opplæringslov og forvaltningslov
 - Ha lik behandling fra skole til skole
 - Medvirke til å sikre elevenes rettigheter i forhold til tilpassa opplæring og spesialundervisning

- Avlaste skolene i sitt arbeid ved å ha ferdige skjema og maler til nødvendige dokument
 - Øke sannsynligheten for at elevene får tilpassa opplæring
- Håndboka ventes ferdigstilt i 2007

3. Vedtak av Sak 042/05: Kvalitetsstyringssystem

4. Felles skolering – gjennomført (Tilpasset opplæring)

- Administrativt nivå v/ Jørn Thomassen, Fræna kommune
- Skole nivå alle ansatte / PPT v/ Ranheim skole
- Administrativt nivå v/ Elfrid Boine, Fylkesmannen i Finnmark
- Skole nivå – lærere / PPT - mars Røyse skole – tilpasset opplæring
- Administrativt nivå – RSK, Øst – Individuelle utviklingsplaner
- Skole nivå – Individuelle utviklingsplaner

5. Felles skolering – planlagt

- Lovverk – administrativt personale

Skolenivå:

Skolene har vært fritt stilt i sitt utviklingsarbeid. Selv om vi har vært fristilt, ser vi at det er mange felles trekk i arbeidet vårt. Det har vært arbeidet gjennomgående i alle skoler på et bredt spekter, men målstyrte arbeidsplaner, lærer som leder, bruk av digitale verktøy for tilrettelegging og forebyggende arbeid av forskjellig art. Prosjektgruppene både kommunalt og på den enkelte virksomhet har vært gode arenaer for samordning og refleksjon.

I tillegg er det viktig å nevne at vi har involvert de andre skolene i kommunen. De har vært med på all felles skolering slik at spredning skal skje kommunalt.

Utfordringene er mange:

- Det er lang vei å gå for enkelte lærere for å oppnå en helhetlig forståelse for hva tilpasset opplæring innebærer
- Vi må skape en forståelse for helhetstenking – slik at lærere ikke henger seg opp i deler
- Satsingsområdene våre kan ofte bli for store. De er derfor tidkrevende.
- Skolene trenger tid
- Veiledning

Vi mener også det er utfordrende å forholde seg til den smale tilnærmingsmåten til tilpasset opplæring slik prosjektet la opp til. Tilpasset opplæring for oss er et vidt begrep og skal favne alle elever. Det betyr at tiltakene må bli mange og langsiktige. Det bør drives forebyggende arbeid innenfor områder som atferd, norsk (lesing og skriving) og matematikk.